

Till: Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.smf@regeringskansliet.se

16 december 2025

Remiss: En robust skogspolitik för ett aktivt skogsbruk (SOU 2025:93)

Om Gröna arbetsgivare

Gröna arbetsgivare är arbetsgivarorganisationen för det gröna näringslivet. Vi organiserar 4 000 företag inom skogsbruk, lantbruk, golfanläggning, trädgårdsanläggning och djursjukvård, med totalt ca 34 000 anställda. Företagen finns i hela landet och står för en betydande del av försörjningen av råvara till svensk basindustri, export och livsmedelsförsörjning.

Majoriteten av våra medlemsföretag har färre än tio anställda. Dessa företag har unika utmaningar och förutsättningar och har en avgörande roll vad gäller allt från klimatomställningen till svensk beredskapsförmåga.

Sammanfattning

Gröna arbetsgivare ställer sig positiva till utredningens analys och förslag och ser att de bidrar till ökad tillväxt, konkurrenskraft och hållbarhet inom svenskt skogsbruk. Vi understryker vikten av förenklade regelverk för utländsk arbetskraft som en del i utredningens analys av skogsnäringsens kompetensutmaningar samt förslag om långsiktig finansiering av forskning, behovet av tydliga politiska avvägningar mellan miljö- och produktionsmål, och att rapportering och implementering av EU-lagstiftning sker med samhällsekonomiskt perspektiv. Förslagen utgör ett viktigt steg mot ett aktivt och framtidssäkert skogsbruk som kan bidra till sysselsättning, tillväxt och klimatomställning i hela landet.

Övergripande synpunkter

Gröna arbetsgivare ser positivt på betänkandet som innehåller flera viktiga förslag för att framtidssäkra tillväxt och konkurrenskraft för svenskt skogsbruk.

Slutbetänkandet presenterar flera viktiga förslag på verktyg som syftar till att öka tillväxten i Sveriges skogar. Utredningen bidrar också till att skapa bättre förutsättningar för en fortsatt stark och konkurrenskraftig skogsnäring, som även framöver kommer att ge betydande bidrag till ekonomi, sysselsättning och klimatnytta. I sitt arbete har utredningen särskilt lagt vikt vid att föreslå samhällsekonomiskt lönsamma åtgärder för att stärka drivkrafterna bakom ett hållbart och konkurrenskraftigt skogsbruk, stimulera näringsfrihet och investeringar inom skogssektorn samt analyserat hur Sverige bör förhålla sig till den EU-lagstiftning som påverkar skogsnäringen.

Gröna arbetsgivare instämmer i och välkomnar utredningens analys av de kompetensutmaningar som skogsnäringen står inför. Utredningen belyser korrekt de betydande svårigheterna med att rekrytera inhemsk arbetskraft, särskilt inom skogsvården, och det avgörande beroendet av utländsk arbetskraft för att kunna bedriva ett aktivt och hållbart skogsbruk. De administrativa hinder som utredningen pekar

på, kopplade till bland annat arbetstillstånd och skatteregler, är ett reellt problem som försvårar för seriösa företag och entreprenörer. Utredningens observation att näringen i allt högre grad förlitar sig på entreprenörer understryker behovet av en fungerande arbetsmarknad och en kompetensförsörjning som möter nya krav på beställarkompetens och samordning.

För att möta dessa utmaningar och säkra näringens långsiktiga konkurrenskraft är det avgörande att politiken agerar. Gröna arbetsgivare vill särskilt understryka vikten av att, i linje med utredningens slutsatser, se över och förenkla regelverken för utländsk arbetskraft för att underlätta för seriösa aktörer. Vidare delar vi uppfattningen att samverkan mellan näringsliv och utbildningsväsende måste stärkas för att säkerställa att utbildningarna är relevanta och möter framtidens behov gällande såväl teoretiska ämneskompetenser inom STEM som praktiska yrkeskompetenser. Ett genomförande av det föreslagna forskningsprogrammet är också en viktig pusselbit för att utveckla den kunskap som krävs för att förverkliga ambitionerna i en robust skogspolitik.

Utredningens förslag utgör ett viktigt steg mot en mer robust och konkurrenskraftig skogsnäring. Det är av största vikt att förslagen omsätts i praktisk handling, så att svenskt skogsbruk kan fortsätta bidra till sysselsättning, tillväxt och klimatomställning i hela landet.

Gröna arbetsgivares yttrande över förslag

4 Synliggör skogens klimatnytta

4.3.1 Tydligare redovisning av skogens klimatnytta

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget att Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket årligen redovisar potential för utsläppsminskningar som representeras av svensk skogsråvara i enlighet med metodiken i ISO 13391.

5 Ny syn på naturvårdsavsättningar och miljöhänsyn

5.1.3 Tydligare politiska avvägningar

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget att regeringen bör uttala en tydlig politisk avvägning för hur stor areal som bör undantas från skogsbruk och därmed också hur stor areal som kan användas för skogsbruk. Gröna arbetsgivare förordar att detta sker inom ramen för miljömålssystemet i kombination med det produktionsmålssystem som föreslås i avsnitt 8.1.

Gröna arbetsgivare vill också understryka det som skrivs angående internationella åtaganden och OECM. Samtliga frivilliga avsättningar bör erkännas och användas som underlag för Sveriges rapportering. Även de skogliga impedimenten, särskilt den improduktiva skogsmarken bör kunna inkluderas som OECM. Genom skogsvårdslagen är dessa både definierade, har ett bevarandemål samt skötselbeskrivning, det vill säga fri utveckling.

5.2.3 Kulturmiljöarbetet i skogen behöver omprövas

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget att Riksantikvarieämbetet och Skogsstyrelsen i samråd med Länsstyrelserna utformar en strategi och styrmedel för att bevara använda och utveckla de mest skyddsvärda kulturhistoriska lämningarna.

Idag saknas en strategi för hur mycket av kulturlämningarna som behöver bevaras och på vilket sätt. I avsaknad av sådan skapas uppfattningen att alla lämningar ska bevaras överallt. Gröna arbetsgivare instämmer med utredaren att det finns skäl att slå in på en annan väg i kulturmiljöarbetet i skogen som

är mer strategiskt, systematiskt och som lyfter de kulturpolitiska målen att kulturarvet inte bara ska bevaras utan också användas och utvecklas.

5.3.3 Skydd för fåglar

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget att upprätta en förteckning över fågelarter vars populationer inte befinner sig på en tillfredsställande nivå som också inkluderar den hänsyn eller de åtgärder som behövs.

Gröna arbetsgivare tillstyrker också förslaget att 4§ artskyddsförordningen (2007:845) ändras i syfte att bättre harmonisera den nationella regleringen med fågeldirektivets krav avseende vad som utgör en förbjuden störning.

5.4.3 Upphävande av områdesskydd

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget att reservat och biotopskyddsområden kan upphävas om syftet med att bilda naturreservatet inte längre bedöms rimligt att uppnå exempelvis vid allvarliga och genomgripande skogsskador.

5.5.3 Skogsmarksskyddsområde i fjällnära skog

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget att rätt till ersättning vid nekat tillstånd för avverkning ersätts med rätt att kräva skogsmarksskyddsområde.

De områden där ersättning betalats ut får idag inte ett tydligt formellt skydd och syns därmed inte i statistik eller i vår internationella rapportering vilket är olyckligt. Gröna arbetsgivare vill här betona vikten av att de skogsägare som berörs får ersättning skyndsamt och rättssäkert även vid en genomförd ändring av systemet.

7 Ökad rådgivning

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget att rådgivning ska utgöra en betydelsefull del av Skogsstyrelsens kärnverksamhet samt att Skogsstyrelsen bör få i uppdrag att genomföra en kunskapskampanj.

8 Ökad skogsproduktion

8.1.3 Ett produktionsmålsystem för uppföljning och utvärdering

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget att Skogsstyrelsen ska samordna uppföljning, utvärdering och rapportering av det skogspolitiska produktionsmålet.

Gröna arbetsgivare instämmer kring den obalans som idag råder i uppföljning och utvärdering för de jämställda målen i skogspolitiken.

8.2.1 Skogsodlingsmaterial

Gröna arbetsgivare tillstyrker att Skogsstyrelsen uppdaterar sina föreskrifter om vegetativt förökat material i syfte att underlätta användning samt att utvärdera och ändra föreskrifterna för förflytningsreglerna.

Gröna arbetsgivare anser att det svenska regelverket kring skogsodlingsmaterial behöver moderniseras för att fullt ut kunna bidra till en ökad tillväxt och investeringsvilja i skogen.

8.2.3 Frö- och plantskolor

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget att SLU i samverkan med Skogsstyrelsen och Skogforsk ska bygga kompetens och ta fram lösningar kring skadesituationen i fröodlingar och skogsplantskolor samt

att Skogsskadecentrum tillsammans med Kemikalieinspektionen tar fram modeller för risker av bekämpningsmedel.

För skogsplantskolorna är användningen av bekämpningsmedel så liten i omfattning att producenterna som sätter produkten på marknaden inte har några ekonomiska incitament att ta fram de studier och underlag som kan ligga till grund för ett produktgodkännande. För att säkerställa att skogsplantskolorna i framtiden kan använda nödvändiga bekämpningsmedel behöver studiemetoder tas fram vilka uppfyller kraven. För att Kemikalieinspektionen ska kunna göra välavvägda bedömningar av riskerna med att godkänna ett bekämpningsmedel för skogsplantskolor behövs scenarier som visar på ett bekämpningsmedels risk för spridning till omkringliggande mark och vatten.

8.3.3 Främmande trädarter

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslagen som öppnar för användning av främmande trädarter samt att samråd med rennärings utökas till att omfatta även återväxtåtgärder.

Dagens lagstiftning kring främmande trädarter är mycket restriktiv, ska endast användas i undantagsfall. Detta innebär för skogsbruket att främmande trädarter ofta inte är ett tänkbart alternativ vid föryngring. Gröna arbetsgivare delar bedömningen att om Sverige även framöver ska kunna upprätthålla ett skogsbruk med hög tillväxt, effektiv hantering av skogsskador och stärkt försörjningstrygghet, krävs en anpassning till de förändrade förutsättningar som klimatförändringarna medför.

8.4.3 Bättre återväxter

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget att Skogsstyrelsen ser över föreskrifter om föryngringsåtgärder vad gäller tidpunkt, plantantal och fördelning i syfte att förbättra tillsynen samt att underrättelsekravet gällande skyddsdikning tas bort.

8.5.3 Bättre ungskogar

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget att SLU ska göra en särskild ungskogsinventering samt att Skogsstyrelsen utvecklar en löpnade ungskogsuppföljning.

8.6.3 Gödsling

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget att Skogsstyrelsen tar bort de regionala indelningarna och begränsningarna för höga ståndortsindex samt anpassar allmänna råd och rekommendationer till dagens teknik vilket kan minska kantzonbredderna.

Gröna arbetsgivare anser att gödsling av skog, utförd på rätt sätt och anpassad till den aktuella platsen, är ett av de mest effektiva sätten att öka tillväxten i skogen och därmed öka både koldioxidinbindningen och tillgången till råvara från skogen.

8.8.3 Begränsa skogsskadorna

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslagen kring att begränsa skogsskadorna och säkerställer långsiktig finansiering av Skogsforsks screeningcenter genom Formas. Ett proaktivt arbete och resurser för övervakning, förebyggande åtgärder och forskning är grundläggande för att minska risker.

8.9.3 Viltskador på skog

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget att målet att förebygga och begränsa skador orsakade av vilt författningsregleras.

Viltskadornas påverkan på skogsbruket har länge varit ett känt problem men trots detta har arbetet för att minska skadorna inte medfört resultat som når upp till målen inom viltförvaltningen. Samhällets mål inom viltförvaltningen är att säkerställa livskraftiga viltstammar bland annat genom att balansera fodertillgång och viltpopulationer. Tre av tio plantor ska accepteras som föda för vilda djur. Men målet nås endast inom några få områden. I verkligheten skadas ofta en större andel. Skadorna inverkar negativt på skogens tillväxt och ekonomiska värde, begränsar möjligheten att öka kolsänkan i skogen och försämrar förutsättningarna för biologisk mångfald.

8.10.3 Lägsta ålder för föryngringsavverkning

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget att Skogsstyrelsen ska revidera föreskrifterna om lägsta ålder för föryngringsavverkning för att ta bort de ogrundade skillnaderna mellan landsdelar samt att det införs föreskrifter även för främmande trädslag.

8.11.3 Robusta vägar

Gröna arbetsgivare tillstyrker alla förslag kring robusta vägar så som en standard för byggande av skogsbilvägar, förenklad förrättning, ajourhållning samt översyn av regelverket för husbehovstäkter.

Sedan slutbetänkandet publicerades finns dessutom en ny strategi för enskilda vägar framtagna av Skogsindustrierna, Skogforsk, Sveaskog, Lantbrukarnas riksförbund, Sveriges Åkeriföretag samt Riksförbundet Enskilda Vägar där även Trafikverket, Skogsstyrelsen och SLU har bidragit.¹

9 Nytt forskningsprogram

Gröna arbetsgivare tillstyrker att Regeringen ger Formas i uppdrag att tillsätta ett forskningsprogram med fokus på skogsskötsel.

10 Evidensbaserat beslutsfattande

Gröna arbetsgivare tillstyrker att Skogsstyrelsens och Naturvårdsverkets instruktioner kompletteras kring vetenskap och beprövad erfarenhet.

Gröna arbetsgivare tillstyrker att Riksskogstaxeringens finansiering sker direkt till SLU och inte via Naturvårdsverket.

11 Ett tydligare Sverige i EU

11.1.2 Prioritering och politisk vilja

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslagen om att Sverige ska prioritera skogsfrågorna politiskt och med bred förankring samt att instruktionerna till förhandlare ger tydligt uttryck för den politiska viljan.

11.2.2 Rapportering bör i vissa fall ske genom regeringen

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslagen.

Gröna arbetsgivare anser att rapportering som riskerar att få politiska konsekvenser för Sverige eller rättsliga konsekvenser för skogsbruket, sker med politisk förankring och ett samhällsekonomiskt perspektiv. Det kan exempelvis röra naturtyper, referensarealer och skyddade arealer.

11.3.5 Den europeiska gröna given

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget att regeringen tar fram principer för implementering med regional anpassning och som undviker överimplementering. Gröna arbetsgivare välkomnar också att

¹ nationell-strategi-for-enskilda-vagar.pdf

man kopplar förhandlingsfas med implementeringsfas, genom hela processen. Det är viktigt att den svenska skogspolitiken utgångspunkter är vara vägledande i implementeringen av EU-lagstiftning.

12 Tydligare miljö kvalitetsmål

12.6 Miljömålssystemet

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget att regeringen återkommande bör ge Miljömålsberedningen i uppdrag att föreslå etappmål och att beslut av nya etappmål även tilldelas resurser.

Gröna arbetsgivare välkomnar och har länge efterfrågat en översyn av det svenska miljömålssystemet som behöver utvecklas för att bli mer motivationsskapande. Dagens system är konstruerat och uttolkat så att stora frivilliga och avgörande miljöinsatser inte uppmärksammas. Det krävs väl avvägda mål, etappmål och preciseringar som kan mätas på ett objektivt sätt.

12.7 Levande skogar

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslagen.

Gröna arbetsgivare anser att miljö kvalitetsmålet Levande skogar, med nuvarande tolkning av preciseringarna, inte kommer att nås. Det är också rimligt att konstatera att målet, som det är definierat, inte kommer att nås oavsett vilka styrmedel eller åtgärder som genomförs.

12.8 Begränsad klimatpåverkan

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslagen.

Med vänliga hälsningar,

Linus Karlén

Opinionsbildning & Public affairs
Gröna arbetsgivare

linus.karlen@grona.org
08-762 72 19 / 072-204 43 68